



UNIUNEA EUROPEANĂ



Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente

Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

Dreptul la învățătură și la ocrotirea sănătății

Prof. univ. dr. Gheorghe Bică
expert calitate educație juridică

Universitatea Spiru Haret

<https://infolex.snsh.ro/>

<http://spiruharet.ro>



i N F O L e x

POCA/491/126354



iNFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsh.ro



www.poca.ro



UNIUNEA EUROPEANĂ



GUVERNUL ROMÂNIEI



Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!



Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente

Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

Cum arată astăzi școala, va arăta mâine țara.

(citată din *Spiru Haret*)

- Declarația Universală a Drepturilor Omului (10 decembrie 1948) reglementează „dreptul la învățătură” în articolul 26, structurat în trei puncte:

1. „Orice persoană are dreptul la învățătură.

Învățământul trebuie să fie gratuit, cel puțin în ceea ce privește învățământul elementar și general.

Învățământul tehnic și profesional trebuie să fie la îndemâna tuturor, iar învățământul superior trebuie să fie de asemenea egal, accesibil tuturor, pe bază de merit.

i N F O L e x

POCA/491/126354



iNFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsh.ro



www.poca.ro



UNIUNEA EUROPEANĂ



Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente

Denumirea Proiectului: iFOLex (POCA/491/126354)



2. Învățământul trebuie să urmărească dezvoltarea deplină a personalității umane și întărirea respectului față de drepturile omului și libertățile fundamentale. El trebuie să promoveze înțelegerea, toleranța, prietenia între toate popoarele și toate grupurile rasiale sau religioase, precum și dezvoltarea activității Organizației Națiunilor Unite pentru menținerea păcii.
3. Părinții au dreptul de prioritate în alegerea felului de învățământ pentru copiii lor minori.”



iFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsh.ro



www.poca.ro



UNIUNEA EUROPEANĂ



GUVERNUL ROMÂNIEI



Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!



Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente

Denumirea Proiectului: iFOLex (POCA/491/126354)



La nivel internațional, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului consacră dreptul la învățătură sau la instruire al fiecărui individ și conturează cadrul de manifestare a acestuia.



iFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsh.ro



www.poca.ro





UNIUNEA EUROPEANĂ



GUVERNUL ROMÂNIEI



Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!



Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente

Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

Articolul 26 din Declarația Universală a Drepturilor Omului reglementează în cele trei puncte dreptul la învățătură din mai multe perspective:

- dreptul fiecărei persoane de a învăța;
- accesibilitatea învățământului elementar și general prin gratuitate;
- scopurile învățământului, subsumate idealului de dezvoltare a personalității umane și unor valori de esență umanistă: „respectul față de drepturile omului și libertățile fundamentale”, înțelegerea, toleranța, prietenia, respectarea diversității, pacea, dreptul părinților de a alege pentru copiii lor minori.

i N F O L e x

POCA/491/126354



iNFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsh.ro



www.poca.ro



UNIUNEA EUROPEANĂ



GUVERNUL ROMÂNIEI



Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferență!



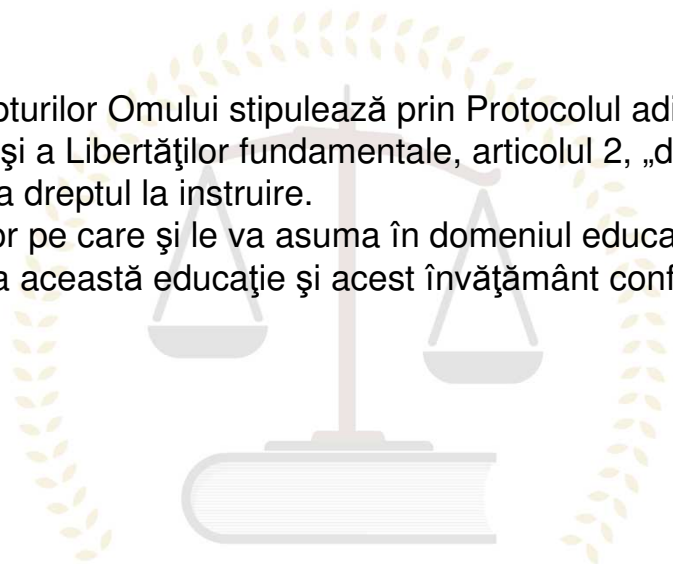
Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente

Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

- Convenția Europeană a Drepturilor Omului stipulează prin Protocolul adițional la Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale, articolul 2, „dreptul la instruire”:
- „Nimănui nu i se poate refuza dreptul la instruire.
- Statul, în executarea funcțiilor pe care și le va asuma în domeniul educației și învățământului, va respecta dreptul părinților de a asigura această educație și acest învățământ conform convingerilor lor religioase și filosofice.”



i N F O L e x

POCA/491/126354



iNFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsh.ro



www.poca.ro



UNIUNEA EUROPEANĂ



Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente

Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

- La nivel european, articolul 2 din **Protocolul adițional la Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale** este mai lapidar și vizează doar afirmarea dreptului oricărei persoane la instruire printr-o negație, care exprimă interdicția explicită și categorică a refuzului.



i N F O L e x

POCA/491/126354



iNFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsh.ro



www.poca.ro



UNIUNEA EUROPEANĂ



GUVERNUL ROMÂNIEI



Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!



Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente

Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

- Reglementează doar obligația statului de a respecta dreptul de opțiune al părinților cu privire la tipul de educație pe care vor să-l ofere copiilor lor și de a asigura acest tip de educație.
- De remarcat că reglementarea Protocolului se referă la „educație și învățământ” nu numai la „învățătură” sau „învățământ”, ceea ce înseamnă că face o distincție explicită între „educație” ca proces de formare a personalității în baza unor valori morale, spirituale, sociale și religioase și „învățământ” ca proces de instruire.

i N F O L e x

POCA/491/126354



iNFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsh.ro



www.poca.ro



Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente
Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

- Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene prevede în art. 14 intitulat „Dreptul la educație”, următoarele:
 - (1) Orice persoană are dreptul la educație, precum și la accesul la formare profesională și formare continuă
 - (2) Acest drept include posibilitatea de a urma gratuit învățământul obligatoriu.
 - (3) Libertatea de a înființa instituții de învățământ cu respectarea principiilor democratice, precum și dreptul părinților de a asigura educarea și instruirea copiilor lor, potrivit propriilor convingeri religioase, filozofice și pedagogice, sunt respectate în conformitate cu legile interne care reglementează exercitarea acestora.

i N F O L e x

POCA/491/126354



iNFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsh.ro



www.poca.ro



UNIUNEA EUROPEANĂ

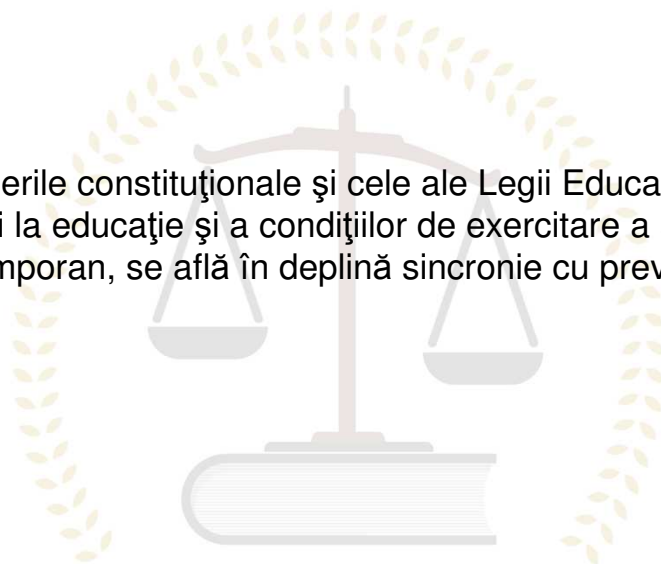


Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente

Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

- În România, prevederile constituționale și cele ale Legii Educației Naționale, nr. 1/2011 cu privire la asigurarea dreptului la educație și a condițiilor de exercitare a acestuia în acord cu principiile și valorile umanismului contemporan, se află în deplină sincronie cu prevederile documentelor internaționale.



i N F O L e x

POCA/491/126354



iNFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsh.ro



www.poca.ro



UNIUNEA EUROPEANĂ



GUVERNUL ROMÂNIEI



Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferență!



Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente

Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

■ Potrivit art. 32 din Constituția României:

- (1) Dreptul la învățătură este asigurat prin învățământul general obligatoriu, prin învățământul liceal și prin cel profesional, prin învățământul superior, precum și prin alte forme de instrucție și de perfecționare.
- (2) Învățământul de toate gradele se desfășoară în limba română. În condițiile legii, învățământul se poate desfășura și într-o limbă de circulație internațională.



iNFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsh.ro



www.poca.ro



UNIUNEA EUROPEANĂ



Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente

Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

- (3) Dreptul persoanelor aparținând minorităților naționale de a învăța limba lor maternă și dreptul de a putea fi instruite în această limbă sunt garantate; modalitățile de exercitare a acestor drepturi se stabilesc prin lege.
- (4) Învățământul de stat este gratuit, potrivit legii. Statul acordă burse sociale de studii copiilor și tinerilor proveniți din familii defavorizate și celor instituționalizați, în condițiile legii.

i N F O L e x

POCA/491/126354



iNFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsh.ro



www.poca.ro



Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente
Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

(5) Învățământul de toate gradele se desfășoară în unități de stat, particulare și confesionale, în condițiile legii.

(6) Autonomia universitară este garantată.

(7) Statul asigură libertatea învățământului religios, potrivit cerințelor specifice fiecărui cult. În școlile de stat, învățământul religios este organizat și garantat prin lege.

i N F O L e x

POCA/491/126354



iNFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsh.ro



www.poca.ro



UNIUNEA EUROPEANĂ



Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente

Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

- Dreptul la educație pe teritoriul României a fost cerut pentru prima oară, în sensul modern pe care-l cunoaștem astăzi, acela al învățământului organizat de stat, în proiectul de constituție al revoluției valahe, proiect publicat și tradus în limba germană și franceză la Craiova de L. Fayenza.
- Dreptul la învățătură este o parte a dreptului la educație, de aceea el nu poate lipsi din catalogul drepturilor fundamentale.
- Dreptul la învățătură este un drept social-cultural prin conținutul său, prin semnificațiile sale juridice și prin numărul mare de subiecte de drept implicate în realizarea sa.

i N F O L e x

POCA/491/126354



iNFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsh.ro



www.poca.ro



UNIUNEA EUROPEANĂ



GUVERNUL ROMÂNIEI



Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!



Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente

Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

- În ceea ce privește conținutul, se poate remarca nu numai multitudinea elementelor componente, ci și un specific juridic rezultând din îmbinarea libertății cu obligația.
- Pentru că dreptul la învățătură este, în același timp, și o îndatorire, se explică obligativitatea unor forme de învățământ (primar, general etc.).
- Acest conținut mixt determină și specificul reglementărilor constituționale și legale. Exercițarea dreptului la învățătură trebuie să aibă ca finalitate educarea persoanei pentru ca aceasta să devină, profesional și civic, capabilă de a avea un rol util în societate.

i N F O L e x

POCA/491/126354



iNFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsh.ro



www.poca.ro



UNIUNEA EUROPEANĂ



GUVERNUL ROMÂNIEI



Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!



Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente

Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

- Prin dreptul la învățătură trebuie să se urmărească deplina dezvoltare a personalității umane și a simțului demnității sale, întărirea respectului pentru drepturile și libertățile publice, favorizarea înțelegerii, toleranței și prieteniei între popoare, grupuri rasiale, etnice sau religioase, promovarea ideii de pace.
- Iată numai câteva temeuri pe care se sprijină reglementările constituționale în acest domeniu, temeuri ce rezultă din pactele și tratatele internaționale în domeniu.

i N F O L e x

POCA/491/126354



iNFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsh.ro



www.poca.ro



UNIUNEA EUROPEANĂ



GUVERNUL ROMÂNIEI



Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferență!



Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente

Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

- Dreptul la învățătura, mai mult decât alte drepturi și libertăți implică obligații și prestații materiale din partea statului.
- În afară obligațiilor ce rezultă din reglementările care stabilesc asigurarea dreptului la învățătura, în mod distinct se garantează gratuitatea învățământului de stat, în condițiile legii, precum și posibilitatea de a beneficia de burse sociale de studii acordate copiilor și tinerilor care provin din familii defavorizate și celor instituționalizați.

i N F O L e x

POCA/491/126354



iNFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsh.ro



www.poca.ro



Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente

Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

Prin **art. 32, Constituția** stabilește formele organizatorice prin care se realizează dreptul la învățătură:

- învățământul general obligatoriu;
- învățământul liceal, învățământul profesional;
- învățământul superior;
- alte forme de perfecționare.

i N F O L e x

POCA/491/126354



iNFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsh.ro



www.poca.ro



UNIUNEA EUROPEANĂ



GUVERNUL ROMÂNIEI



Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!



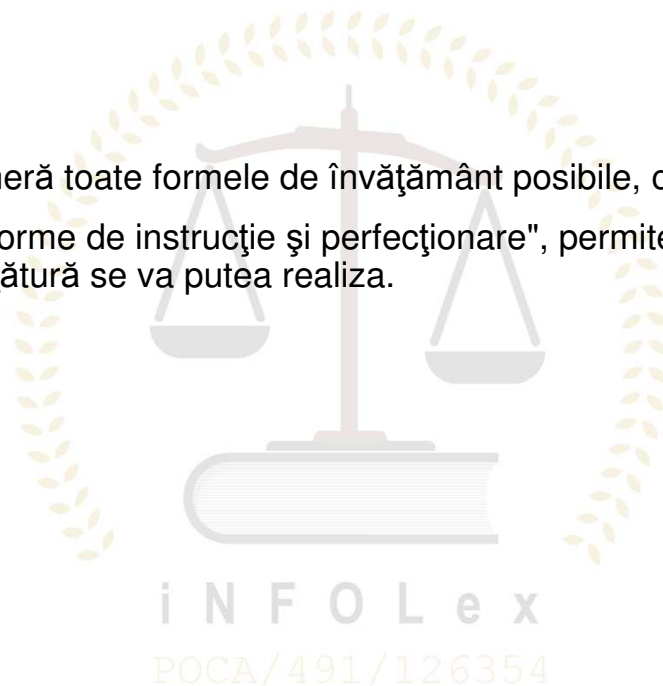
Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente

Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

- Constituția nu enumeră toate formele de învățământ posibile, ci doar pe cele principale, tradiționale.
- Prin sintagma „alte forme de instrucție și perfecționare”, permite crearea și existența și a altor forme prin care dreptul la învățătură se va putea realiza.



iNFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsh.ro



www.poca.ro



UNIUNEA EUROPEANĂ



GUVERNUL ROMÂNIEI



Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!



Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente

Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

Din analiza dispozițiilor constituționale care privesc instituțiile de învățământ, rezultă că există trei categorii de instituții de învățământ:

- de stat;
- particulare;
- confesionale.

Această enumerare nu utilizează un criteriu omogen, dar menționează unele noutăți pentru sistemul constituțional românesc, recunoscând existența nu doar a instituțiilor particulare de învățământ, ci și a celor confesionale, realitate receptată după revizuirea Constituției din 2003.

i N F O L e x

POCA/491/126354



iNFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsh.ro



www.poca.ro



UNIUNEA EUROPEANĂ



GUVERNUL ROMÂNIEI



Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!



Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente

Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

- Indiferent de categoria din care fac parte, toate instituțiile de învățământ se înființează și își desfășoară activitatea în condițiile legii, așa cum s-a stabilit în urma revizuirii constituționale.
- Pentru o singură categorie de instituții de învățământ constituentul a prevăzut o regulă specifică, existentă însă și în alte legi fundamentale (de exemplu art. 6 din Constituția Greciei), anume garantarea la nivel constituțional a autonomiei universitare.
- Din această prevedere constituțională rezultă anumite obligații pentru legiuitor în reglementarea mai ales a funcționării instituțiilor de învățământ.

i N F O L e x

POCA/491/126354



iNFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsh.ro



www.poca.ro



UNIUNEA EUROPEANĂ



Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente

Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

O importantă componentă a dreptului la educație și învățământ este învățământul religios.

În acest sens, Constituția stabilește două reguli:

- regula privind învățământul religios organizat de culte;
- regula privind învățământul religios în școlile de stat.

Prima regulă asigură libertatea învățământului religios, potrivit cerințelor specifice fiecărui cult.



iNFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsh.ro



www.poca.ro



UNIUNEA EUROPEANĂ



GUVERNUL ROMÂNIEI



Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!



Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente

Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

- Cât privește învățământul religios în școlile de stat, textul prevede că este organizat și garantat prin lege.
- Deosebirea de regim juridic este evidentă.
- Legea îl va organiza, îl va garanta, astfel încât să nu contravină marilor principii ce rezultă din art. 29 din Constituție.
- Într-o asemenea viziune, legea ar trebui să prevadă explicit că învățământul religios în școlile de stat este facultativ, numai o asemenea prevedere dând satisfacție deplină libertății conștiinței și mai ales dreptului părinților sau tutorilor de a asigura, potrivit propriilor convingeri, educația copiilor minori a căror răspundere le revine.

i N F O L e x

POCA/491/126354



iNFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsh.ro



www.poca.ro



UNIUNEA EUROPEANĂ



GUVERNUL ROMÂNIEI



Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferență!



Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente

Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

Organizarea și desfășurarea învățământului trebuie să se realizeze în limba română.

Potrivit **art.13**, în România, limba oficială este limba română.

Sunt consacrate 2 reguli:

- prima regulă este o reiterare a celei din art. 13, cu aplicație la învățământ, în sensul că limba română este cea în care se desfășoară învățământul de toate gradele.

Este o regulă constituțională firească.



iNFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsh.ro

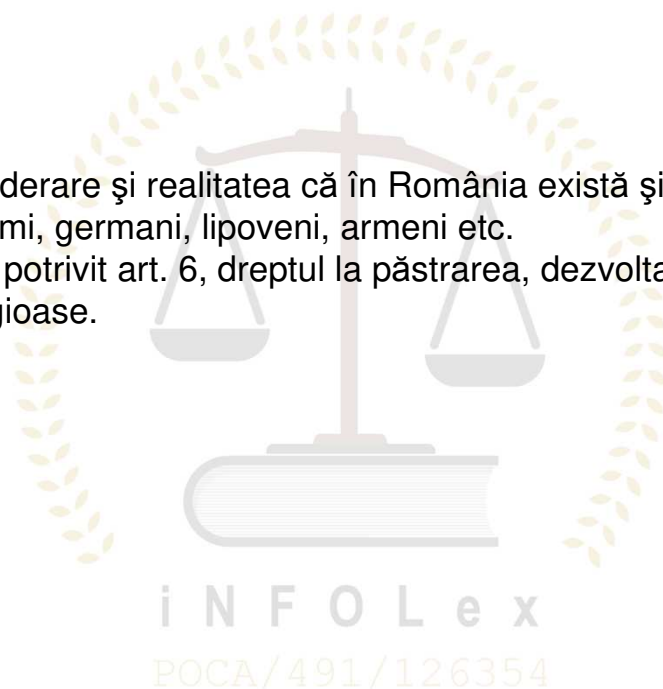


www.poca.ro



Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente
Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

- Constituția ia în considerare și realitatea că în România există și cetățeni români de altă naționalitate, precum evrei, maghiari, romi, germani, lipoveni, armeni etc.
- Acești cetățeni români au, potrivit art. 6, dreptul la păstrarea, dezvoltarea și exprimarea identității lor etnice, culturale, lingvistice și religioase.



iNFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsh.ro



www.poca.ro



UNIUNEA EUROPEANĂ



GUVERNUL ROMÂNIEI



Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!



Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente

Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

- Potrivit Documentului **Reuniunii de la Copenhaga a Conferinței pentru dimensiunea umană a C.S.C.E.** (1990), „Statele participante se vor strădui să garanteze că persoanele care aparțin minorităților naționale, independent de faptul că ele vor trebui să învețe limba sau limbile oficiale ale statului respectiv, să aibă posibilitatea să învețe limba lor maternă sau să fie instruite în această limbă, precum și, dacă este posibil și necesar, să o utilizeze în raporturile lor cu autoritățile publice, conform legislației naționale în vigoare”.

i N F O L e x

POCA/491/126354



iNFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsh.ro



www.poca.ro



UNIUNEA EUROPEANĂ



GUVERNUL ROMÂNIEI



Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!



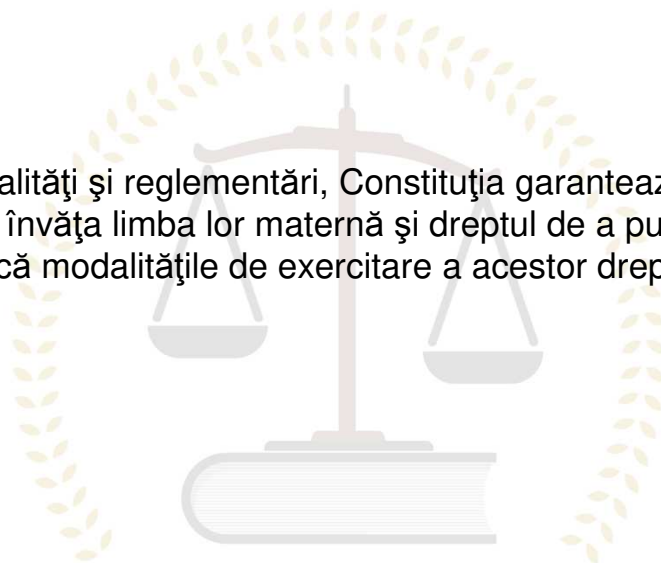
Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente

Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

- Corelându-se cu aceste realități și reglementări, Constituția garantează dreptul persoanelor aparținând minorităților naționale de a învăța limba lor maternă și dreptul de a putea fi instruite în această limbă.
- Legea trebuie să stabilească modalitățile de exercitare a acestor drepturi.



i N F O L e x

POCA/491/126354



iNFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsh.ro



www.poca.ro



UNIUNEA EUROPEANĂ



GUVERNUL ROMÂNIEI



Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

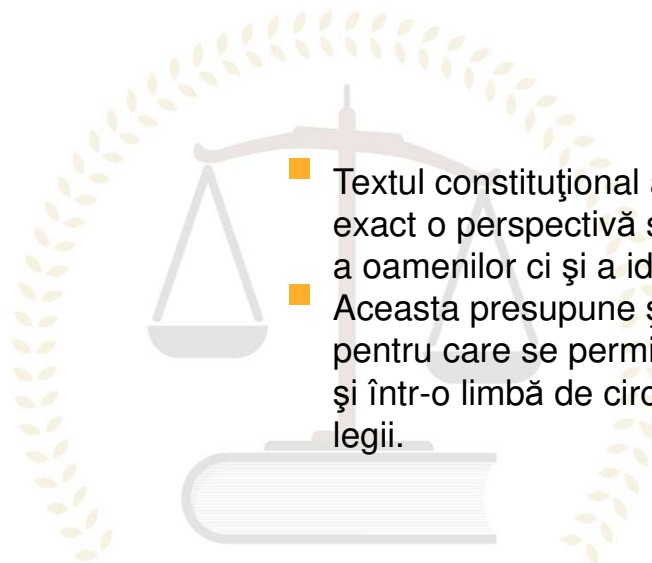


Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente

Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)



- Textul constituțional are însă în vedere și o altă realitate, mai exact o perspectivă strâns legată de libera circulație nu numai a oamenilor ci și a ideilor, a informațiilor.
- Aceasta presupune și o pregătire profesională aparte, fapt pentru care se permite ca învățământul să se poată desfășura și într-o limbă de circulație internațională, desigur, în condițiile legii.

i N F O L e x

POCA/491/126354



iNFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsh.ro



www.poca.ro



UNIUNEA EUROPEANĂ



GUVERNUL ROMÂNIEI



Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!



Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente

Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

Dreptul la ocrotirea sănătății

Dreptul la ocrotirea sănătății este un drept fundamental al persoanei strâns legat de existența fizică și psihică, individuală și socială a acesteia, fiind definit ca atare în mai multe documente internaționale, precum:

- Preambulul Constituției Organizației Mondiale a Sănătății (1946);
- Declarația Universală a Drepturilor Omului (1948);
- Carta socială europeană, revizuită (1996);
- Pactul internațional privind drepturile economice, sociale și culturale și Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene.

i N F O L e x

POCA/491/126354



iNFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsh.ro



www.poca.ro



UNIUNEA EUROPEANĂ



GUVERNUL ROMÂNIEI



Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!



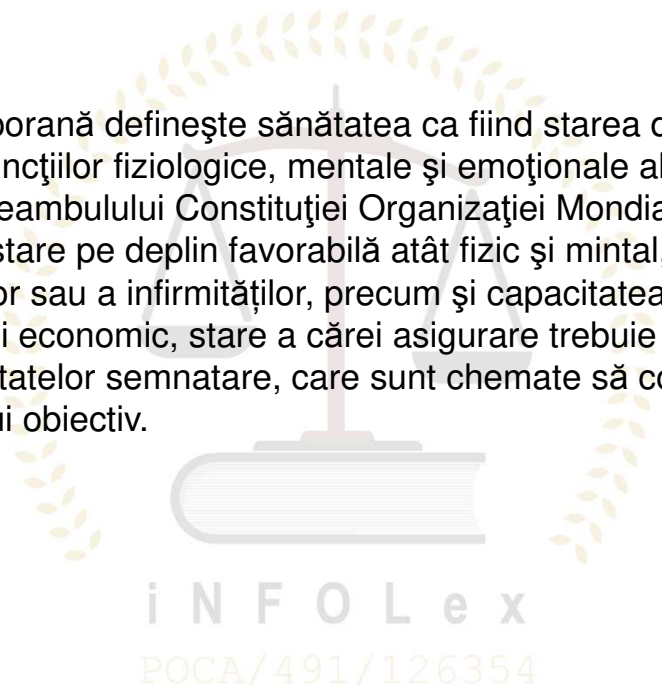
Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente

Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

- Dacă medicina contemporană definește sănătatea ca fiind starea de normalitate a tuturor funcțiilor fiziologice, mentale și emoționale ale organismului, potrivit Preambulului Constituției Organizației Mondiale a Sănătății, sănătatea reprezintă o stare pe deplin favorabilă atât fizic și mintal, cât și social, și nu doar absența bolilor sau a infirmităților, precum și capacitatea de a duce o viață productivă social și economic, stare a cărei asigurare trebuie să constituie un deziderat al tuturor statelor semnatare, care sunt chemate să colaboreze pentru realizarea acestui obiectiv.



iNFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsh.ro



www.poca.ro



UNIUNEA EUROPEANĂ



GUVERNUL ROMÂNIEI



Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferență!

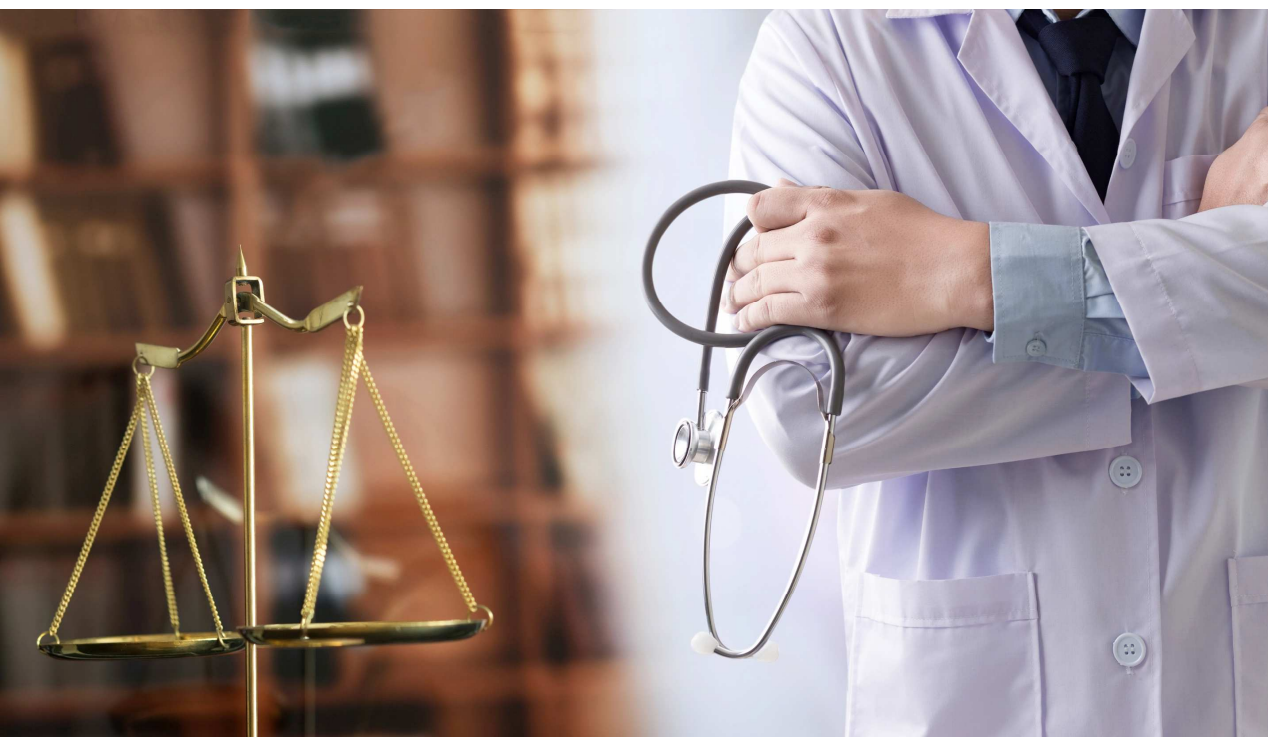


Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente

Denumirea Proiectului: iFOLex (POCA/491/126354)



- Declarația Universală a Drepturilor Omului arată, la art. 25, că fiecare persoană are dreptul la un nivel de trai care să-i confere sănătate și bunăstare, atât ei cât și familiei sale, nivel de trai ce presupune hrană, îmbrăcăminte, locuință, îngrijire medicală, precum și serviciile necesare.
- La acestea se adaugă, dreptul la asigurare în caz de șomaj, boală, invaliditate, văduvie și bătrânețe, sau în celelalte cazuri de pierdere a mijloacelor de subzistență, din cauze independente de voința sa [alin. (1)].



iFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsh.ro



www.poca.ro





UNIUNEA EUROPEANĂ



GUVERNUL ROMÂNIEI



Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!



Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente

Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)



- Conform art. 25, mama și copilul se bucură de o protecție deosebită [alin. (1)] teza 1), iar copiii beneficiază de aceeași drepturi, indiferent dacă provin din căsătorii sau din afara acestora [alin. (1) teza a 2-a].
- Art. 8 al documentului internațional recunoaște dreptul oricărei persoane la o satisfacție efectivă din partea instanțelor juridice naționale competente, în cazul în care este prejudiciată prin acte care îi violează drepturile fundamentale recunoscute prin constituție sau lege.



iNFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsh.ro



www.poca.ro



UNIUNEA EUROPEANĂ



GUVERNUL ROMÂNIEI



Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!



Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente

Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

Pactul Internațional privind drepturile economice, sociale și culturale, în acord cu definiția dată sănătății în Preambulul Constituției Organizației Mondiale a Sănătății, prevede la art. 12 că „statele părți [...] recunosc dreptul pe care îl are orice persoană de a se bucura de cea mai bună sănătate fizică și mintală pe care o poate atinge” [alin.(1)] și că „măsurile pe care statele părți [...] le vor adopta în vederea asigurării exercitării depline a acestui drept vor [...] asigura:

- scăderea mortalității noilor născuți și a mortalității infantile, precum și dezvoltarea sănătoasă a copilului;
- îmbunătățirea tuturor aspectelor igienei mediului și ale igienei industriale;
- profilaxia și tratamentul maladiilor epidemice, endemice, profesionale și a altora, precum și lupta împotriva acestor maladii;
- crearea de condiții care să asigure tuturor servicii medicale și un ajutor medical în caz de boală.”



iNFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsh.ro



www.poca.ro



UNIUNEA EUROPEANĂ



GUVERNUL ROMÂNIEI



Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!



Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente

Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, la art. 35, intitulat *Protecția*

sănătății, arată că „orice persoană are dreptul de acces la asistența medicală preventivă și de a beneficia de îngrijiri medicale în condițiile stabilite de legislațiile și practicile naționale.

În definirea și punerea în aplicare a tuturor politicilor și acțiunilor Uniunii se asigură un nivel ridicat de protecție a sănătății umane”.

Art. 52 prevede că orice restrângere a exercițiului drepturilor și libertăților recunoscute prin aceasta trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

- să fie prevăzută de lege;
- să respecte substanța acestor drepturi și libertăți, precum și principiului proporționalității;
- să fie necesară și să răspundă efectiv obiectivelor de interes general recunoscute de Uniunea Europeană sau necesității protejării drepturilor și libertăților celorlalți.



iNFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsh.ro



www.poca.ro



Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente
Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

- În România, dreptul la ocrotirea sănătății reprezintă unul dintre cele mai importante drepturi social-economice.
- Îl regăsim în articolul 34 din [Constituția României](#) care prevede că „(1) Dreptul la ocrotirea sănătății este garantat.
(2) Statul este obligat să ia măsuri pentru asigurarea igienei și a sănătății publice.
(3) Organizarea asistenței medicale și a sistemului de asigurări sociale pentru boală, accidente, maternitate și recuperare, controlul exercitării profesiilor medicale și a activităților paramedicale, precum și alte măsuri de protecție a sănătății fizice și mentale a persoanei se stabilesc potrivit legii.”

i N F O L e x

POCA/491/126354



iNFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsh.ro



www.poca.ro



UNIUNEA EUROPEANĂ



GUVERNUL ROMÂNIEI



Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!



Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente

Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

Dreptul constituțional la ocrotirea sănătății nu poate fi, însă, asigurat decât în strânsă corelație cu celelalte drepturi fundamentale prevăzute în Constituție, dintre care cele direct incidente sunt:

- dreptul la viață și la integritate fizică și psihică (art. 22);
- dreptul la viață intimă, familială și privată (art. 26);
- dreptul la informație (art. 31);
- dreptul la un mediu sănătos (art. 35);
- dreptul la muncă și la protecția socială a muncii (art. 41);
- protecția persoanelor cu handicap (art. 50).

Conform acestui din urmă articol, statul asigură protecție specială persoanele cu handicap, printr-o politică națională bazată pe principiile egalității șanselor, prevenirii și tratării handicapului, participării efective a persoanelor cu handicap la viața comunității și respectării drepturilor și îndatoririlor părinților și tutorilor.



iNFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsh.ro



www.poca.ro



UNIUNEA EUROPEANĂ



Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente
Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

- Dreptul la ocrotirea sănătății este strâns legat de măsurile de ocrotire a dreptului la un mediu sănătos, precum și alte măsuri prin care se urmărește educarea, consultarea și dezvoltarea unui simț responsabil privind acest domeniu.
- O importanță din ce în ce mai mare se acordă în ultimii ani asigurării dreptului la un mediu înconjurător sănătos și echilibrat ecologic, ca premiză a ocrotirii sănătății.
- În acest sens, potrivit art. 35 din Constituție, statul este obligat să asigure cadrul legislativ pentru exercitarea acestui drept [alin. (2)], iar persoanele fizice și juridice sunt chemate să protejeze și să amelioreze mediul înconjurător [alin. (3)].
- Practica ultimelor decenii impune analiza dreptului constituțional la ocrotirea sănătății în coroborare cu alin. (2) al art. 26 din Legea fundamentală, potrivit căruia persoana fizică are dreptul de a dispune de ea însăși, cu condiția neîncălării drepturilor și a libertăților altora, a ordinii publice sau a bunelor moravuri.



iNFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsh.ro



www.poca.ro



UNIUNEA EUROPEANĂ



GUVERNUL ROMÂNIEI



Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!



Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente

Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

Exercitarea drepturilor fundamentale exemplificativ enumerate poate fi restrânsă, în mod excepțional și numai dacă se impune pentru oricare din următoarele motive, expres și limitativ prevăzute la art. 53 din Constituție, considerate de către legiuitorul constituțional justificative pentru o astfel de restrângere:

- apărarea securității naționale, a ordinii, a sănătății ori a moralei publice, a drepturilor și a libertăților cetățenilor;
- desfășurarea instrucției penale;
- prevenirea consecințelor unei calamități naturale, ale unui dezastru ori ale unui sinistru deosebit de grav [alin.(1)].

i N F O L e x

POCA/491/126354



iNFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsh.ro



www.poca.ro



UNIUNEA EUROPEANĂ



GUVERNUL ROMÂNIEI



Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!



Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente

Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

Pentru ca o restrângere aplicată în ipotezele enumerate să fie legal valabilă trebuie să îndeplinească, potrivit dispozițiilor alin. (2) al art. 53 următoarele condiții:

- să fie impusă prin lege;
- să fie necesară într-o societate democratică;
- să fie proporțională cu cauza;
- să fie nediscriminatorie;
- să nu aducă atingere existenței dreptului sau a libertății.

Art. 152 alin. (2), referitor la limitele revizuirii, Constituția arată că drepturile și libertățile fundamentale ale cetățenilor sau garanțiile acestora nu pot fi suprimate printr-o eventuală revizuire a Legii fundamentale.

i N F O L e x

POCA/491/126354



iNFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsh.ro



www.poca.ro



UNIUNEA EUROPEANĂ



Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente

Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

- Implementarea dreptului la ocrotirea sănătății nu este practic posibilă decât prin crearea unui sistem eficient de asigurări sociale pentru boală, accidente, maternitate și recuperare, prin controlul exercitării profesiilor medicale și a activităților paramedicale, precum și prin alte măsuri de protecție a sănătății fizice și mentale a persoanei, obligații ale statului prevăzute la art. 34 alin. (3) din Constituție, în considerarea dispozițiilor constituționale ale art. 1 alin. (3), conform cărora România este un stat social, coroborate cu cele ale art. 4 alin. (1) referitoare la solidaritatea cetățenilor ca fundament al statului.

i N F O L e x

POCA/491/126354



iNFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsh.ro



www.poca.ro



UNIUNEA EUROPEANĂ



GUVERNUL ROMÂNIEI



Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!



Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente

Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

- Dreptul la ocrotirea sănătății, ca drept fundamental al persoanei, este un drept complex, ambivalent, caracterizat printr-o componentă substanțială și una procedurală.
- Acesta reprezintă, totodată, un drept-creanță, statul având obligația pozitivă generală de a-l garanta efectiv, prevăzută la alin. (1) al art. 34 din Constituție, obligație ce se completează, prin prisma dispozițiilor constituționale ale art. 20 alin. (1), cu obligațiile stipulate în tratatele internaționale privind drepturile omului, dintre care, o incidență majoră o au Pactul internațional privind drepturile economice, sociale și culturale și Carta socială europeană.

i N F O L e x

POCA/491/126354



iNFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsh.ro



www.poca.ro



UNIUNEA EUROPEANĂ



GUVERNUL ROMÂNIEI



Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!



Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente

Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

- Constituția impune legiuitorului obligația adoptării de legi speciale pentru organizarea asistenței medicale și a sistemului de asigurări sociale pentru *boală, accidente, maternitate și recuperare*, precum și alte măsuri de protecție a sănătății fizice și mentale a persoanei.
- Protecția sănătății publice reprezintă o obligație pentru autoritățile administrației publice, centrale și locale, dar și a persoanelor fizice și juridice.
- Atât persoanele fizice, cât și persoanele juridice au obligații în domeniul ocrotirii sănătății. *Spre exemplu*, angajatorii:
 - trebuie să asigure condițiile necesare pentru efectuarea controlului medical periodic;
 - trebuie să respecte normele de securitate în muncă;
 - să aplice măsurile de igienă, dezinfecție și deratizare periodică etc.

i N F O L e x

POCA/491/126354



iNFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsh.ro



www.poca.ro



UNIUNEA EUROPEANĂ



GUVERNUL ROMÂNIEI



Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!



Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente

Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

- Orice cetățean român ori persoana aflată pe teritoriul României, precum și unitățile și agenții economici au obligația să se supună măsurilor de prevenire și combatere a bolilor transmisibile, să respecte întocmai normele de igienă și sănătate publică, să ofere informațiile solicitate și să aplice măsurile stabilite privind instituirea condițiilor pentru prevenirea îmbolnăvirilor și pentru promovarea sănătății individului și populației.
- Cetățeanul asigurat are dreptul la beneficiile ocrotirii sănătății, indiferent de momentul la care apare această nevoie și indiferent de atingerea sau nu a unui prag valoric stabilit de statul român.

i N F O L e x

POCA/491/126354



iNFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsh.ro



www.poca.ro



UNIUNEA EUROPEANĂ



GUVERNUL ROMÂNIEI



Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferență!



Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente

Denumirea Proiectului: iFOLex (POCA/491/126354)



- Pacienții români sunt pacienți europeni.
- Au dreptul la servicii medicale la același nivel ca ceilalți pacienți europeni.
- Fiecare pacient trebuie să beneficieze de medicamentul de care are nevoie, în momentul în care are nevoie.
- Bugetul alocat tratamentelor trebuie să reflecte nevoile tuturor pacienților români.
- Multe dintre boli pot fi prevenite, multe dintre decese pot fi evitate.
- Fiecare pacient trebuie să aibă șansa unui diagnostic precoce.



iFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsh.ro



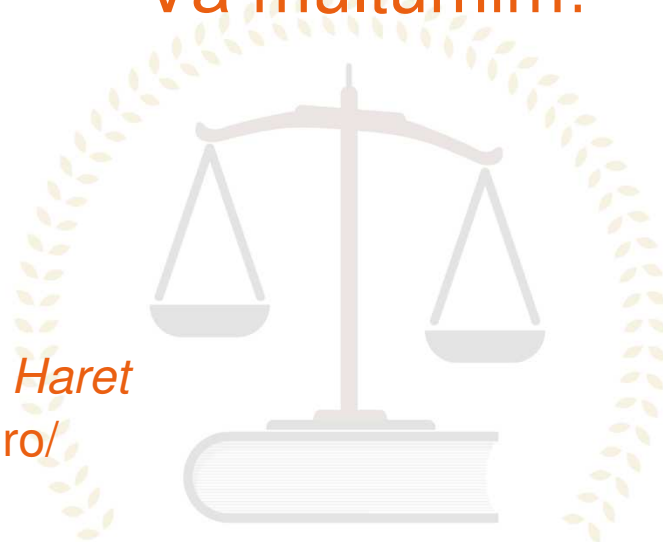
www.poca.ro



Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente
Denumirea Proiectului: iNFOLex (POCA/491/126354)

Vă multumim!

Universitatea *Spiru Haret*
<https://infolex.snsh.ro/>
<http://spiruharet.ro>



i N F O L e x

POCA/491/126354



iNFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsh.ro



www.poca.ro